ROYAL Yeast Cakes

בעסטע הייזען קייקס אין דער וועלט, ענטזאגט די פאלשע נאכגעמאכטע אימיטיישאנס וועלכע זיינען געאפפערט געווארען בעקומט די העכסטע האנארס פון אלעאויסשטע־לונגען.

א. וו. גילעט קאמפ. לימיטעד.
מאנטרעאל, טאראנטא אנט. וויניפעג.

בר צבי.

אלעס מוז געטהון ווערען מיט א מאשין

(הומארעסקע.)

(געשריבען פאר'ן ,,אידישען זשורנאל''.)

אשר בערנשטיין איז געווען דער גרעסטער גביר פון שטעדטעל, ער האט געהאט די גרעסטע קראם אויף'ן מארק פלאץ און אויסער דעם האט ער נאך געהאנדעלט מיט וואלד.

זיינע אלע קינדער, אויסער דער מיזינקע, זיינען שוין געווען אויסגעגעבען, זיינע איידימס זיינען געווען וואס מען רופט זיידענע יונגע לייט, גרויסע מיוחסים, לומדים און איבערהויפט רעניעז געזאנגענע.

א גלות האט בערנשטיין געהאסט ווי דעם טויט, א איד וואס דאווענט נישט וואלט ער קורע כרג געווען.

זיין קלענסטע טאכטער גיטעלע, איז געווען א זעהר שעהנע אכטצעהן יאהריגע ברונעטקע, קיין שעהנערע און מעהר בע'חן'טע מיידעל איז אין דער גאנצער סביבה נישט געווען.

דארף זיך מאכען אז א רייזענדער פון א לאדזשער טוך־פאבריק, ביי וועמען בערנשטיין פלעגט מאכען גרויסע בעשטעלונגען האט איינמאהל דערזעהען גיטעלען און זיך שטערבליך פערליעבט אין איהר.

גיטעלען איז ער אויך זעהר שטארק געפעלען געווארען, ער איז געווען א הויכער פעסט־געבויטער יונגער מענש, זעהר סימפאטיש אין געזיכט, קלוג און געבילדעט, ער האט גערעדט א גוטען רוסיש, פויליש און נאך א בעסערען דייטש

ער וואלט זיכער געפעלען געווארען יעדער מיידעל גוט עס איז אלזא קיין וואונדער ניט וואס גיטעלע האט איהם אויף זיין ערשטער ליעבעס־ערקלעהרונג, געגעבען איהר הייליגען ''יא־ווארט''.

די פראגע איז יעצט געווען, ווזס וועט זאגען דער בייזער טאטע, דער חתן איז א היינט־וועלטיגער, א געגאלטע מורדע, אין ניט נור איז ער אן אלטער בעל־תפלה, נאר ער פלעגט נאך פאהרען אום שבת און רויכערען א סיגאר בפרהסיה.

גיטעלע איז געווען זיכער אז דער פאטער וואלט פאר קיין פאל ניט צוגעשטימט צום שדוך.

אין דער צייט פון דעם לעצטען יאהר איז דער רייזענדער ביי זיי געווען אין שטעדטעל עטליכע מאהל, ער פלעגט זיך פערזאמען א וואך אדער מעהר און ארומרייזעדיג אין דער נאהענטער געגענד, פלעגט ער אויף אלע שבת ארונטערפאהרען צו זיין כלה אין שטעדטעל.

נאטירליך פלעגט ער איינשטעהן אין דער אכסניה, ער האט שוין אבער אזוי איינגעארדענט דאס יעדען מאל זאל ער מיט גיטעלען פערברענגען שעהנע עטליכע שטונדען.

דער אלטער בערנשטיין האט נאטירליך דערפון ניט געוואוסט, גיטעלע פלעגט אפט אוועקגעהען צו איהרע בעקאנטע און דער פאטער פלעגט זי קיינמאהל ניט פרעגען וואו זי איז געווען.

דער רייזענדער וועמעס נאמען איז געווען רודאלף גרינבערג פלעגט פיעלע שטונדען פערברענגען מיט דעם אלטען פרומען סוחר. דער ערשטער איז געווען א גרויסער וויצלינג און בערנשטיין האט איהם ליעב געהאט פאר זיין פרעהליכקייט און שארפקייט

,,איהר זייט אן אמת'ער גאון, אן עלוי אין געשעפטזאכען, האט איהם בערנשטיין איינמאהל געזאגט, איהר האט געדארפט זיין א רב, א גדול בישראל; ס'א שאדע וואס איהר זענט ארויס לתרבות רעה און גיט זיך אב מיט פערקויפען שניט וואארע''.

,,וואס רעדט איהר רבי אשר!'' האט איהם גרינבערג געענטפערט, איך שנייד זיך טאקי אויף א רב, מיין טאטע מאמע ווילען גאר ניט אנדערש ווי איך זאל נאר זיין א רב, איך האב געלעהרענט אין א ישיבה, דורכגעגאנגען דעם גאנצען דבני־שען קודם און איך האלט נאך יעצט אויף אין לעהרנען, זעהט איהר דען ניט אז איך לעהרען זיך יעצט דיני ממונות?''

בערנשטיין פלעגט אימער איבער דערצעהלען אין זיין הויז וואס דער לאדזשער לץ (אזוי פלעגט ער דעם רייזענדער רופען) דערצעהלט זיך איהם אן, ער פלעגט זיך האלטען ביי די זייטען לאכענדיג פון זיינע וויציגע געשיכטעס.

גיטעלע פלעגט עס מיט דעם גרעסטען פערגעניגען צוהערען, זי האט אבער א ווארט ניט גערעדט.

דעם לעצטען פאר פסח האט זי געהאט א לענגערען געשפרעך מיט איהר געהיימען געליעבטען אדאלפען, און ביידע האבען געזוכט א מיטעל ווי מען זאל דא ארויסקריגען דעם אלטענס צושטימונג.

אויף'ן געוועהנליכען שטייגער, האבען זיי געוואוסט וועט דער אלטער פאר קיין פאל ניט ווילען דעם שדוך, מען דארף דא עטוואס צוטראכטען אזוינס, וואס זאל זיין אויסערגעוועהנליך.

זיי האבען שוין געטראכט וועגען א חתונה אין דער שטיל, וועגען אנשטעלען א גוטען פריינד וועלכער זאל פאר זיי ריידען און וועגען איבעררייידען מיט גיטעלעס מוטער, פיליכט וועט זי איינשטימען און דעם שדוך דורכפיהרען.

אבער דיעזע אלע פלענער זענען אויפגעגעבען געווארען און קיין נייע האבען זיך ניט געפונען

ענדליך האט דער פערליעבטער פארגעלעגט א פלאן, אז זי זאל איבערלאזען דיא גאנצע אנגעלעגענהייט אין זיינע הענד; זי זאל גאר ניט טהאן און מיט קיינעם גאר ניט ריידען, נור ער אליין וועט שוין זעהען אז אלעס זאל זיך ענדיגען ווי געוואונשען.

א ברירה האט גיטעלע געהאט איינצושטימען, קיין אייגענעם, אנדער פלאן האט זי נעבאך ניט געהאט.

עס איז געקומען ערב פסח איז גרינבערג אריין צו בערנשטיינען אין קראם.

,,איהר זענט נאך אלץ דא?'' האט איהם דער אלטער געפרעגט.

,,יא, איך בין א היגער, ביז איבער די ערשטע טעג יום טוב'', האט גרינבערג געענטפערט, איך זוך ערגעץ א פלאץ וואו צו זיין זיכער מיט א כשר'ן פסח, איך קען אויך פרעגען קשיות, ווען נויטהיג'', האט ער שמייכלענד פארטגעזעצט.

,,וואס דארפט איהר עס זוכען און וואו וועט איהר עס געפינען? איהר קענט דאך זיין ביי מיר צו די סדרים, איהר וועט ביי מיר זיין א פיינער גאסט'', האט דער אלטער געזאגט.

,,איך דאנק אייך זעהר העהר בערנשטיין, עס איז זעהר ליעבליך פון אייער זייט צו פערשאפען מיר אזא כבוד, איך האב זיך אויף דעם ווידקליך גוט גערעכנט, אבער איהר מוזט יעצט צוגעבען, אז איך האב געטהאן זעהר גוט וואס איך האב געזוכט, והראיה, אט האב איך עס טאקע געפונען''.

,,איהר וועט אבער מוזען מיט־זאגען די הגדה'', האט זיך דער אלטער געוויצעלט, טאמער ניט, וועט איהר ניט קריגען קיין קניידלאך''.

,,וואס ארט אייך רבי אשר, איהר וועט האבען צו דערצעהלען יציאת מצרים פון מיין הגדה זאגען, איהר זאלט מיר נור אנגרייטען א הגדה און א היסב־בעט.

זיי האבען ביידע אזוי געוויצעלט זיך און גערעדט א קורצע ווילע, ענדליך איז בערנשטיין אוועקגעגאנגען אין א מרחץ און גרינבערג איז מיט א גרויסען טשעמאדאן אין האנד אוועק צו גיטעלען אהיים

ארײנקומענדיג אין הויז, האט ער אבגעגעבען גיטעלען און איהר מוטער א שעהנעם גוט יום טוב און ער האט זיי געלאזט וויסען, אז ער בלייבט ביי זיי ביז איבער ביידע סדרים.

גיטעלעס מוטער, וועלכע האט איהם שוין געקענט פון לאנג, האט אויסגעדריקט איהר העכסטע צופרידענהייט מיט אזא טהייערען גאסט און זי האט איהם פערזיכערט אז ער וועט אם ירצה השם לעקען די פינגער פון איהרע פעטע קניידלאך און געשמאקע כרעמזלאך.

מען האט איהם דערווייל מכבד געווען מיט טהע.

די אלטע האט נאך א ביסעל געהאט צו טהאן אין קיך, האט איהם גיטעל, הייסט עס געדארפט בעדיענען און אונטערהאלטען.

גרינבערג האט גוט געוואוסט ווי די צימערען אין הויז זענען אויסגעלעגט, ווייל ער איז שוין דארט געווען עטליכע מאל פריהער, איהם איז געווען בעקאנט אז גיטעלעס שלאף צימער גרענעצט זיך מיט דעם שלאף צימער פון איהרע עלטערען און דאס צווישען ביידע שלאף צימערען איז דא א פענסטער וועלכע איז פערשטעלט מיט א לאדען.

,,הער מיך אויס גיטעלע, האט ער צו איהר געזאגט שטיל, נאך'ן סדר וועל איך אוועקגעהן צוריק אין אכסניה שלאפען איך וועל זיך אבער אריינכאפען צוריק צו אייך אין הויז א האלבע שטונדע שפעטער, דו זאלסט זעהען אז די גאסטיהר ווי אויך די טיהר פון דיין שלאף צימער זאלען זיין אפען, דאס געהערט צו מיין פלאן, דאס איבעריגע וועסטו שוין זעהען נאכהער, דערווייל טראג אריין מיין טשעמאדאן צו זיך אין צימער און זעה אז איך זאל באלד האבען א מעגליכקייט אהין אריינצוגעהען פאר עטליכע מינוטען, איך דארף עטוואס פארבערייטען''.

,,זעהר גוט רודאלף, איך וועל טהון אלעס ווי דו הייסט מיר, איך געה יעצט ארויס אין קיך צו דער מאמען, איך וועל זיך דארטען פערהאלטען א קורצע צייט דו קענסט זיך דערווייל צו מיר אין אלקיך אריינכאפען און פארבערייטען וואס דו דארפסט.

ווען ער איז ארויסגעקומען פון דארטען, האט ער אנגעזאגט גיטעלען, זי זאל אין צימער קיינעם ניט אריינלאזען, טאמער חלילה געהט אימיצער אריין. וועט דער גאנצער פלאן מוזען דורכפאלען.

אביסעל שפעטער איז אנגעקומען בערנשטיין פון מרחץ, ער איז צוזאמען מיט זיין אורח אוועק אין שוהל און צוריק קומענדיג איז דארטען אבגעריכט געווארען א סדר כיד המלך.

דער אורח מיט'ן בעל הבית האבען זיך ארייגעלאזען אין א האמפעריי וועגען יציאת מצרים און מען איז אזוי אבגעזעסען ביים טיש ביז נאך האלבע נאכט.

עס האט זיך ארויסגעצייגט אז גרינבערג קען גוט לעהרנען, ער האט דעם אלטען בעזיעגט אויף יעדען פונקט פון זייער וכוח.

ווען זיי זענען אויפגעשטאנען פון טיש, איז דער בעל הבית געווען גאנץ נישקשה'דיג מלא, די גוטע ווין און קאניאק וואס ער האט לכבוד יום טוב אריינגעשנאשקעט, האבען איהם שווער געמאכט דעם קאפ, ער איז געווען פרעהליך געשטימט און א ביסעל שכור לעך.

גרינבערג האט זיך מיט'ן אלטען זעהר פיין געזעגענט און אוועק צו זיך אין אכסניה ביז מארגען פריה.

באלד איז יעדער איינער אין הויז אוועק שלאפען.

גיטעלע מיט דער מאמען זענען אוועק די ערשטע, די ארבע כוסות האבען זיי שלעפעריג געמאכט.

דער אלטער איז נאך א ווילע געזעסען און דערזאגט עפעס פון דער הגדה, דאן איז ער אריין צו זיך אין שלאף צימער

ער האט זיך אויסגעטהאן, אריינגעלעגט אין בעט און נאך ניט צייט געהאט צו פערמאכען זיינע אויגען, ווי ער האט דערזעהען אז אויף דער וואנד געגנאיבער זיין בעט, שיינט אב א העלע ליכט.

ער האט זיך איבערראשט אויפגעזעצט און גענומען בעטראכטען וואס דאס איז.

אויף'ן וואנד האט זיך געזעהען גאנץ דייטליך די לשון־קודש'דיגע אויפשריפט:

,,בת רבי אשר בר' יצחק לראובן בר' שמואל''.

פאר א ווילע איז די אויפשריפט פערבליבען אויף'ן וואנד, בערנשטיין האט עס געלעזען און איבערגעלעזען, זיך א קניפ געטהאן איז באק אויב ער שלאפט ניט און זיך איבערצייגט אז ער זעהט עס אויף'ן וואהר.

פלוצלונג זענען די ווערטער פערשוואונדען און עס האבען זיך בעוויזען אנדערע:

,,גאט האט דיר צוגעשיקט דיין טאכטערס זיווג אין הויז, ער עסט ביי דיר יום טוב, וויים וואס דו האסט צו טהאן''.

ר' אשר איז אין גאנצען ניכטער געווארען, די געשיכטע אז מען צייגט איהם אן פון הימעל, ווער דער בעשערטער פון זיין טאכטער איז, האט איהם גוואלדיג געפרעהט. דאס הייסט פשוט, אז ער האט דארטען א גרויסען צד ביים רבונו של עולם, אז ער האט עס ערדייכט דורך זיין פרומקייט.

די דריטע אויפשריפט אויף'ן וואנד האט זיך געלעזען ווי פאלגט:

,,לאז דעם בחור ניט אוועק, ס'איז מן השמים''.

קאוואנ'ס
פערפעקשאן
קאקאו
א מחיה'דיגער טרונק
נאהרהאפטע שפייז.

מעהר קיין אויפשריפטען האבען זיך ניט בעוויזען.

צוטומעלט פון פרייד און שרעק האט בערנשטיין באלד אויפגעוועקט זיין אידענע און איהר דערצעהלט פון דעם גרויסען נס וואס איהם האט ערשט געטראפען.

,,געה שוין, געה, משוגענער דו'', האט איהם די פרוי אויסגעלאכט, דוא האסט זיך אנגע'שכור'ט, דוכט זיך דיר אויס נעכטיגע טעג''.

בערנשטיין איז שטארק אין כעס געווארען און זיך איבערצייגענדיג אז דיא יארמולקע איז ביי איהם אויף'ן ריכטיגען פלאץ, אויף'ן קאפ, האט ער געשווארען ביי גאט, אז דאס וואס ער זאגט איז ניט קיין חלום, ניט קיין איינבילדונג נור ער האט עס ריכטיג געזעהען מיט זיינע אויגען, געשריבען מיט פייערדיגע אותיות.

זיין שבועה איז ווירקליך געווען אויף אן אמת. אין גיטעלעס צימער איז געשטאנען גרינבערג מיט א קליינע מאשינקע און דורך א שפאלט אין דעם לאדען וואס ער האט דארטען אנגעגרייט נאך פון פארנאכט, האט ער עס דעם אלטען געצייגט די וואונדער מן השמים.

דער קלוגער בערנשטיין האט פון אזעלכע לאמטערנעס ניט געוואוסט, ער האט זיי קיינמאהל ניט געזעהען און ניט געהערט וועגען זיי, ביי איהם איז עס אלזא געווען זיכער אז מיט איהם האט פאסירט דער נס פון דניאל'ן, א מלאך פון הימעל האט דא איהם אונטערגעזאגט וואס ער דארף טהאן.

און ער האט טאקע געטהאן ווי דער מלאך האט איהם געזאגט, ער האט מיט דעם בחור פערפיהרט א געשפרעך, איהם צוגעזאגט א גוטען נדן, און א טהייל ירושה און קוים גע'פועל'ט ביי איהם ער זאל איינשטימען צו ווערען גיטעלעס חתן.

מען האט געפרעגט ביי דער בתולה, האט זי ערקלעהרט, אז אין א שדוך וועט זי פאלגען דעם טאטען און אויב איהם איז עס ניחא, וועט עס איהר זיין ליעב.

הכלל, אונזער גרינבערג איז שוין פערבליבען ביי זיין מחותן ביז איבער גאנץ פסח, ל''ג בעומר איז געווען תנאים און שבת נאך שבועות חתונה.

פאר דער חופה האט דער שווער אבגעצעהלט דעם נדן און עס דערלאנגט פאר עדות צום חתן.

גאנץ שפעט ביי נאכט, ווען אלע געסט האבען זיך שוין צוגאנגען און עס זענען נור פערבליבען די אייגענע און קרובים, האט דער אלטער בערנשטיין ענטדעקט פאר אלעמען זיין טיעפע געהיימנים און מיט גרויס פינקטליכקייט דערצעהלט וואס איהם האט פאסירט.

גיטעלע האט זיך מעהר ניט געקענט קאנטראלירען, איהר פאטערס ערנסט האט זי געמאכט צום ארויספלאצען אין א הילכיגען געלעכטער, — אויף איהר קוקענדיג האט זיך אויך צולאכט דער יונגער איידים.

דער מחותן האט באלד פערשטאנען אז ער איז ארייגענארט געווארען אין זאק און ווערענדיג רויט פאר בושה, האט ער זיך געבעטען, מען זאל איהם כאטש ערקלעהרען ווי אזוי מען האט איהם דא אבגענארט.

גרינבערג איז ארויין אין גיטעלעס צימער, ארויסגעשלעפט פון אונטער איהר בעט די היסטארישע לאמטערן און אויסלעשענדיג אין גרויסען צימער די לאמפען האט ער צו בערנשטיינס איבערראשונג געצייגט די זעלבע אויפשריפטען וואס יענער האט געזעהען אין דער סדר נאכט.

ווען מען האט ווידער אנגעצונדען די לאמפען, און בעטראכטענדיג זי פון אלע זייטען, האט ער געשאקעלט מיט'ן קאפ.

,,אט מיט דער בלעכענער מאכעריייקע האט מען עס אזוי מיאוס אבגעפרייצעוועט אן אלטען פראקטישען סוחר! אך, קינדערלאך! עס איז אייער וועלט, מיר, די עלטערע מענשען, זענען שוין אין גאנצען אויסגעשפיעלט!''

,,שווער, לעבען!'' האט גרינבערג לאכענד געזאגט, היינטיגע צייטען ווערט אלעס געטהאן דורך א מאשין, נו, האב איך מיר אויסגע'שדכנ'ט א כלה אויך דורך א מאשין''.

דער עולם האט געקוקט אויף בערנשטיינען און אויף דער לאמטערן און אלע ווילע האט אימיצער אויסגעשאסען אין א נייעם געלעכטער.

די מהעטיקייט פון טאראנטאר מיסיאנערע

(דער בריעף איז געשריבען געווארען מיט דער ידיעה פון היגען פיילישען רב ר' יודעל ראזענבערג, דורך א מאן וועלכער האט בייגעוואהנט ביים רב און האט צוגעזעהען די גאנצע געשיכטע, דער רב האט פערלאנגט פון אונזער רעדאקציע מען זאל דיעזען בריעף באלד דרוקען אין אונזער זשורנאל, כדי דער טאראנטאר אידישער פובליקום זאל וויסען פון די מעשי תעתועים וואס די היגע מיסיאנערען טהוען אב, און מען זאל זיין געווארענט ניט צו פערלאנגען פון זיי קיין טובות).

אנ. רעד.

לא יחרך רמיה צידו''. דער שווינדלער וועט ניט אויספיהרען אנצובראטען זיין פאנגאכץ, אז ער זאל עס קענען אראבשלינגען. אזוי זאגט שלמה המלך. דאס איז היינט מקוים געווארען דורך דעם היגען רב הרב ר' יודעל ראזענבערג.

צו איהם איז אריינגעקומען לעצטען מיטוואך א פרוי נאך אין די יונגע יאהרען, א מוטער פון עטליכע קינדער, און האט אויסגעבראכען פאר'ן רב מיט א גרויס געוויין, זי האט קוים געקאנט אנהויבען ריידען:

''רבי! טייערער רבי! העלפט מיר איך בין אריינגעפאלען! געוואלד, איך בין אומגליקליך!'' מען האט זי קוים מיט גרויס מיה בערוהיגט און זי האט אנגעהויבען צו דערצעהלען איהר טרויעריגע געשיכטע.

זי האט געוואהנט מיט א צייט בעפאר אויף עליזאבעטה סטריט, וואו זי האט געהאט בעקאנטשאפט מיט פרויען וועלכע האבען איהר צוגערעדט, זי זאל זיך בעקענען מיט דעם מיסיאנער, וועלכער פלעגט שוין נאכהער אלע מאהל בעשענקען איהרע קינדערלאך מיט שיכלאך און מיט פיינע קריסטמעס מתנות. מילא פערשטעהט זיך אז זי האט שוין געפלעגט אלע מאהל אין א זונטאג געהן אין די מיסיאן שוהלע, קארנער עליזאבעט און עלם, ווי געוועהנליך מיט דעם אויסרייד, ''וואס שאדט מיר דען דאס, איך לעג דאך צו דעם גאר ניט צו.''

מיט איינינע מאנאטען צוריק האט זי זיך איבערגעצויגען אין א נאהענטע קאונטרי, און זי פלעגט אלע וואך קומען נאך טאראנטא איינקויפען. דעם שבת צו נאכטס, ווען זי איז געקומען אין טאראנטא איינקויפען האט זי זיך געטראפען מיט א בעקאנטע שכנה, וועלכע האט איהר צוגערעדט זיי זאלען געהן אין די אויבענדערמאהנטע מיסיאן־שוהלע זעהען שעהנע פיקטשורס, און זי איז געגאנגען אום צו האבען אביסעל פערגעניגען. אבער דארט האט מען איהר פארגעלעגט, אז זי זאל צומארגענס, זונטאג קומען אין דער שוהלע, וואו זי וועט די זכיה האבען צו זעהען אזעלכעס, וואס זי האט נאך אמאהל ניט געזעהען.

זי האט זיי געפאלגט און איז זונטאג נאך אמאהל געקומען אין טאראנטא און איז צוזאמען מיט איהרע אלטע בעקאנטע אוועקגעגאנגען אין דער אויבענדערמאהנטער שוהלע. דארט האט זי געזעהען ווי ניט ווייניג טאראנטאר אידישע יונגע לייט אויך פרויען און קינדער זיצען זיך פרעהליך, מען טהיילט זיי ברויט און וויין, און איינינע פון זיי האבען זיך געלאזט בעשפריצען מיט עפעס א וואסער, מען האט זיי איינגעשריבען אין א בוך און נאכהער האבען זיי שוין געהאט די זכיה מען זאל זיי אויך מכבד זיין מיט ברויט און וויין.

א פריינדין פון דער פרוי האט איהר דארט געלערנט שטילערהייד אז, ווען מען וועט צוקומען צו איהר און מען וועט זי עפעס פרעגען, אזוי ווי זי פערשטעהט נאך ניט קיין ענגליש, זאל זי ענטפערען ''יעס! יעס!'' עס איז טאקי אזוי געווען, מען האט זי געפרעגט אויף ענגליש צו זי וויל ברויט און וויין, האט זי צוגעשאקעלט מיט'ן קאפ און געענטפערט יעס, יעס, האט מען איהר ווייטער געפרעגט צו זי וויל זיך פערשרייבען צו זייער קאמונע, האט זי ווייטער געענטפערט יעס, יעס! האט מען צו איהר ווייטער געזאגט, אז אויב אזוי מוז זי זיך לאזען שמד'ען אבער אזוי ווי דאס איז גערעדט געווארען צו איהר אויף ענגליש און זי האט ניט פערשטאנען, האט זי ביי דעם אויך צוגעשאקעלט מיט דעם זעלבען ענטפער יעס, יעס!,, דאן האט מען זי באלד אבגעשפריצט מיט דעם זעלבען וואסער און מען האט איהר גראטולירט מיט פרייד, אז זי איז שוין געווארען זייערע א שוועסטער, און זי האט אויך בעקומען אפארציע ברויט מיט וויין; נאכהער האט מען איהר פערשריבען אין א בוך און מען האט פון איהר געפאדערט אז זי זאל זיך סיינען אין א בוך, דא איז זי עפעס געווארען איבערגעשראקען און האט געענטפערט, אז סיינען וויל זי זיך ניט, בעפאר זי וועט זיך אנפרעגען ביי איהר מאן.

נאך דעם ווען די פערזאמלונג האט זיך דארט משמח געווען, זיינען זיי זיך צוגאנגען, און די אויבענדערמאהנטע פרוי איז אויך ארויסגעגאנגען מיט א בעגלייטונג פון איהרע אלטע בעקאנטע. אזוי געהענדיג האבען איהרע חבר'טעס צו איהר געזאגט מיט פרייד, זי זאל וויסען אז מען האט איהר אצינד אבגעשמד'ט און אז זי דארף אלזא אנהויבען צו נעהמען א לעהרע ווי אזוי זי זאל זיך פון היינט אן פיהרען. די פרוי האט נעבאך שיעור געחלש'ט פאר

(פארטזעצונג אויף פיידזש 8.)

"HIS MASTER'S VOICE"

קאנטאר סיראטא

דער וועלט בעריהמטער קאנטאר פון דעם טעמפעל אין ווארשא, פוילען
שטעט גרייט צו אייער דיענסט!

ער וועט זינגען פאר אייך וואסאיהר גלייכט ביי אייך אין דערהיים! דענקט וואס דאס מיינט! צו האבע דעם גרויסען סיראטא זינגען ביי אייך אין דער היים ומפני חטאינו, יתערב עליך, ונתנה תוקף, אל מלא, רחמים, און פיעלע אנדערע וועלכע דער פלאץ ערלויבט ניט אויסצו רעכענען. ראענבלאט, באסער, קווארטין, און מייזעלס וועלען אויך פאר אייך זינגען אויב איהר ווילט עס נור.

קומט אין סטאר, הערט אייער בעליעבטען חזן זינגען אייער בעליעבטען סאנג, און נעהמט אהיים וואס איהר גלייכט פאר פסח, דער קאסט איז זעהר א קליינער, איהר קענט קריגען די בעסטע רעקארדס מיט מיזיק אויף ביידע זייטען פאר 90 סענט יעדע.

אויב איהר האט ניט קיין גראמאפאן זאלט איהר עס האבען. אייער היים זאל ניט זיין אהן מיוזיק, עס וועט אייך פערשאפען פיעל פערגעניגען, ווייל עס איז קיין אונטערשיעד וועלכע מוזיק איהר גלייכט, אדער וועלכע שפראך איהר פערשטעהט, אייער וואונש קען ערפילט ווערען, ווען איהר וועט קויפען דיעזען וואונדערבארען גראמאפאן דער פרייז איז א קליינער

$21 00

שטעלט עס אריין אין אייער הויז, און אויב איהר האט עס שוין וועט איהר זיך דערמיט קיינמאהל ניט וועלען שיידען אפילו פאר צוויי מאל אזוי פיעל.

איך וועל זיין צופרידען צו דעמאנסטרירען פאר אייך דיעזען פאנאגראף ווען איהר וועט קומען אין מיין סטאר, איך וועל זיין צופריעדען צו האבען אייער וויינשענדען קאנטאר אדער קאמעדיאן זינגען פאר אייך.

בעט צו הערען ''חד גדיא''

S. SIMONSKY
184½ Queen St. West Toronto
THE STANDARD MUSIC HOUSE